

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΤΑΡΙΕ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Ήταν ένα λαμπρό καλοκαιρινό πρωί. Η βάρκα κολούσε απαλά κατά μήκος του ποταμού, που ή διπλή δένδρφοια των ιτιών εζίασε τις όψεις του.

Η χερία 'Ορξέμιον χαμάρισε το μεγάλο της γυπό που τραβούσε ζουπί. Τι όμορφος που ήταν ο Λουκιανός της! Πώς έλειπαν τα είκοσι χρόνια του! Έθαμάσε τη θεμή ασπράδα του δερμάτος του, τα καθαρά του χαρακτηριστικά, την ειλικρίνεια που απέ...

ανες όλη του η ισορή. Τον έλάτρευε. γιατί στο Λουκιανό έναπόσε ο πατέρας του, που μόλις τον είχε γνωρίσει και που είχε σκοτωθή στο τρομερό έγκλημα οικογενειακού δόραμα το οποίο αυτή είχε προκαλέσει.

Αγαπούσε τόσο πολύ το γυπό της η ζ. 'Ορξέμιον, γιατί δεν είχε άλλον απ' αυτόν στον κόσμο και γιατί κάθε φορά που τον φίλισε της φανόταν σαν να Ήτοσε συγχώρησι από τον πατέρα του.

Ο Λουκιανός είχε άρρησι τώρα τα κοινά και, έχοντας τους άγκυρας στηριγμένους στα γόνατα, απελάιδανε τη φωτεινή γαλήνη του προφύου. Έξαφνα, σ' ένα γύρισμα του ποταμού άκούστηκε θόρυβος... Ήταν η φωνή των γυναικών που έπλεναν ρούχα στο ποτάμι και ο κρότος από τα ραβδιά με τα όστια τα χτυπούσαν. Τα λόγια τους ήσαν καθαρά και ξεκομμένα. Και μητέρα και γυός τ' άκούζων με περιέργεια. Μολονόι κατοικούσαν από καιρό στον τόπο εκείνο, δεν εληγάσαν ωστόσο στο ποτάμι συχνά. Τη βάρκα μόλις την είχαν άρσοσει και ο περσιανός που έκαμαν ήταν από τους πρώτους περσιανούς τους.

Η γυναίκες που έπλεναν δεν εβαντάζονταν βέβαια ότι άκούζονταν τα λόγια τους, και μιλούσαν ελεύθερα για ό,τι θέμα έφερνε η κουβέντα.

Ό,τι γινόταν και δεν γινόταν στο χωριό, το σχολιάζαν: γεννήσεις, έφοτες, γάμους, θανάτους. Άνεφεραν και άνοματα, και η κουβέντες τους ήσαν σαν μια δεύτερη πλώσι, απ' την οποία περνούσαν όλα τ' άλλατα του χωριού.

Έξαφνα η ζ. 'Ορξέμιον ανατριχίασε. Έτσι... σκεψήκε... θα είχαν σχολιάσει, έβδο και είκοσι χρόνια, και τη δική της ιστορία. Και τι θα είχαν πη: Καθαρή και τραχηλή την άληθεια...

Παντρεμένη με ένα χωριάτο γκακτήμονα, ο όποιος δεν την καταλάβαινε, είχε άγατρήσι κάποιον άλλον. Ο σύζυγός της όμως τους είδε κάποιο βράδυ που φιλιόντουσαν τρυφερά και, βίαιος και άγριος καθώς ήταν, λίγο έλειψε να την σκοτώσει. Ωστόσο συγκατατήθηκε και την άλλη μέρα οι δυο άνδρες μοιολώησαν. Ο άνδρας της τραυματίσθηκε βαρεια στη μονοαχμία αυτή και τρεις βδομάδες άργότερα πέθανε από την πληγή του...

Το περσιανό ώστόσο από κανείς δεν τόξε μάθει. Ο σύζυγός και ο φίλος της είχαν μονοαχμήσι στα σίνουρα. Το άληθινό αίτιο της μονοαχμίας τον είχε έπιωλύσε άποσπολήθη. Και η δικταχίης γυναίκα, βασανισμένη από τύψεις — γιατί έννοιωσε ότι έξ αιτίας της είχε σκοτωθή ο άνδρας της — όλη τη δύναμι που της απέμενε την είχε χρησιμοποιήσει για να φτιάξη το μυρικό της. 'Ω! ίδιος έστρεψε μήπως ο Λουκιανός της το μάθαινε! Θα πέθανε από ντροπή, αν άποχρηστούνταε κάποτε να το άμολώρησι την άπιστία της και το κρέμα της...

Για να είνε από ήσυχη, είχε σκεψή και να πάη να ζήση άλλου. Άλλά δεν μπορούσε ν' άρρησι το κτήμα της, που τα εισοδήματά του ήσαν και τα μόνα της έσδα. Άλλοστει, γρηγορα άντελήθησι ότι κανείς δεν άντελήθησι τίποτε. Ύστερα πέρασαν χρόνια, πολλοι σύγχρονοι του δόραματος είχαν πεθανεί και έτσι δεν άπαιχε κανείς φόνος να μάθει ο Λουκιανός την άληθεια.

***

Η βάρκα, σαζαφίνην από τις ήπιές, είχε φτάσει προς το μέρος των γυναικών που έπλεναν. Ήσαν πέντε - έξη, συνημένες πάνω στα ρούχα τους. Όταν πέρασε η βάρκα μπροστά, άσπασαν, και έστειρα, σιγά-σιγά, άρριαν και πάλη να μιλούν.

Ο Λουκιανός, που τον διεσκέδαζε το κοσμοπολιό, είχε παρτή-σει τα κοινά και τις άκουγι. Άφησε το ρέμα να τραβά τη βάρκα.

Σε λίγο η βάρκα βρόθηκε έκατο μέτρα πιο κάτω από τις γυναίκες. Άρτές δεν φανόντουσαν πια, άλλ' άκούζοντουσαν η φωνές τους δύο-κάθαρες. Έξαφνα μια απ' αυτές είπε:

— Πώς μεγάλωσε ο Λουκιανός!... Έγινε σωστό καλλιγράφ!...

Ο νέος νιάχτηκε άκούζοντας τα λόγια τους. Μιλούσαν γι' αυτόν. Τι τάχα θάλεγαν; Όσο για τη μητέρα του, μια φοκική άγωμία της έσφιγγε τώρα το στήθος. Άν χαμια γυναίκα, στην κουβέντα επάνου, φανέρονε το παρελθόν της!... Μα όχι, όχι, δεν ήταν δυνατόν αυτό, δεν ήξεραν τίποτε αυτές...

Μια άλλη σε λίγο πρόσθεσε:

— Διάβολε! Είνε είκοσι χρόνια!

Έπρηκούθησε συζητήσις για την ακριβή ηλικία του Λουκιανού. Και η γυναίκες άνεφεραν χρονολογιές, περσιανικά, έκαμαν συσθεσιές, φλωρούσαν με τον πιο ελεύθερο τρόπο, βέβαιες ότι δεν τις άκουγι κανείς. Και αυτό ακριβώς έτρέλλαινε την ζ. 'Ορξέμιον...

Έξαφνα μια διαπεραστή φωνή έπρόφερε:

— Μα γιά σταθήτε. Ήταν έξη μνηών σαν πέθανε ο πατέρας του... Το ξερω από καλά, γιατί έπλενα τότε στο σπίτι τους. Ήμιον είκοσι τριών χρόνων τότε...

Τώρα θα είμαι σαραντατριών...

Η άγωνία της ζ. 'Ορξέμιον είχε χορφαθή. Είχε άναγνωρίσει τη φωνή εκείνη... Ήταν η Χριστίνα, μια πλότερα μεροκαματιάρα που την έπαινε άλλοτε ταχτικά στο σπίτι της, μια γυναίκα κακά και κοποσολόλα, η όποια, με το πέρασμα του καιρού είχε γίνει πιο κακή και πιο φιλώρη άκούη.

Μια νέα φωνή άκούστηκε σε λίγο:

— Είνε άληθεια ότι πέθανε από φουκό θάνατο ο ζ. 'Ορξέμιον;

Η δικταχίσιμη ζ. 'Ορξέμιον χλώμασε τότε, έτοιμη να άδρη... Είχε καταρθεσι να κρηφή από το γυπό της τη μονοαχμία. Ο Λουκιανός νομίσσε ότι ο πατέρας του είχε πεθανεί από μια κερανοβόλο άρροστίσι, μια περσιανισμία.

Άκούζοντας τα ραβδιά τους που χτυπούσαν τα ρούχα και έστειρα μια γυναίκα είπε:

— Μόνο η γυναίκα του ξερω πώς πέθανε...

Σχεδόν συγχρόνως άκούστηκε η σάββηχη φωνή της Χριστίνας:

— Φαντάζεστε ότι μόνο η γυναίκα του ξερω!... Λούκινα κ' έγω στο σπίτι τους τότε και σάς λέγω ότι...

***

Η ζ. 'Ορξέμιον θα ήθελε να πέθανε τη στιγμή αυτή... Θάθελε ν' άνοιξη η βάρκα και να την καταλήη το ποτάμι... Τι θάλεγε τώρα η γυναίκα αυτή; Τι ήξερε; Τι θα φανέρονε; Ίσως τη μονοαχμία... Ίσως άνοια και τα αίτια του την είχαν προκαλέσει... Και ήταν άναγνωρίσιμη ήταν καταδικασμένη να τ' άκουσι όλα αυτά. Έτσι, καθισμένη άγκυρα στο γυπό της, μεσ' στο φως του Θεού, χωρίς να μπορή να κρηφή, να έξαμανισθή, να χαθή... 'Ω!... ήταν τρομερό νάχη ζαινε τ' άδύνατα δυνατό τόσα χρόνια για να κρηφή από το γυπό της τη φοκική άληθεια, τη ντροπή της, το έγκλήμα της, και τώρα, μονομυός, ο άγαττημένος της Λουκιανός να μάθει τα πάντα!... Ά!... όχι, θα ήταν πάρα πολύ σκληρό αυτό!...

Μάντεψε τάχα τη φοκική άγωνία της μητρικής της καρδιάς; Την λυτήθηκε τάχα; Ένοιωσε, με την άστομασία διασθήσι που έζων κάποτε οι άνθρωποι, μια μητέρα πρέπει να μόνε πάντα σθεσι στη στα μάτια των παιδιών της, μόνο και μόνο γιατί ύπεφερε τρομερά μαρτύρια για να τα γεννήρη; Κάτι απ' όλα αυτά ασφαλώς θα συνέδη!... Γιατί, πριν προφίσησι η κοποσολόλα μέγαιρα να συζητήσι τα φαμαραρά λόγια της, ο Λουκιανός άρταξε τα κοινά και βάζοντας όλη τη δύναμι του, δικταχίης τη βάρκα μακρυά από τις φωνές, γιατί, αν έβυε λίγες στιγμές κοντά τους, ίσως να το βεβήλωναν για πάντα τη μητέρα του...

ΖΩΡΖ ΤΑΡΙΕ

ΣΚΕΨΕΙΣ

ΤΟΥ Μ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

— Οι διαταχτικοί άποτρογώνουν. — Άν η δουλειά σου δεν πάη καλά, έσ' φτάς γι' αυτό. Βγάλε δίες τις δυσκολίες από τη μέση και θα έπιτύχη.

